

Sopstveni kapital

FORMIRANJE I PROMENA KAPITALA INOKOSNOG PREDUZEĆA

- Vlasnik preduzeća Omega je uplatio osnivački ulog u iznosu od 25.000 dinara na tekući račun preduzeća.
- Na ime pokrića ličnih rashoda sa tekućeg računa isplaćeno je 5.000 dinara.
- Vlasnik preduzeća Omega povukao je deo sredstava na ime sopstvenog kapitala u iznosu od 10.000 dinara.
- Vlasnik preduzeća je uneo u preduzeće opremu u vrednosti od 75.000 dinara.
- Vlasnik je uplatio 20.000 dinara na račun preduzeća i 15.000 dinara u gotovu.
- Na ime pokrića ličnih rashoda vlasnika isplaćeno je u gotovu 7.000 dinara.
- Zaključiti lični račun vlasnika.

Tekući račun		Inokosni kapital		Lični račun vlasnika	
D	P	D	P	D	P
1) 25.000	2) 5.000	3) 10.000	1) 25.000	2) 5.000	7) 12.000
5) 20.000	3) 10.000	7) 12.000	4) 75.000	6) 7.000	
			5) 35.000		
Osnovna sredstva (oprema)		Blagajna			
D	P	D	P	D	P
4) 75.000		5) 15.000	6) 7.000		

Redni broj	OPIS	IZNOS	
		Duguje	Potražuje
1.	Tekući račun Inokosni kapital <i>na ime osnivačkog uloga</i>	25.000	25.000
2.	Lični račun vlasnika Tekući račun <i>na ime pokrića ličnih rashoda vlasnika</i>	5.000	5.000
3.	Inokosni kapital Tekući račun <i>povlačenje dela sredstava</i>	10.000	10.000
4.	Osnovna sredstva (oprema) Inokosni kapital <i>po osnovu unete opreme u preduzeće</i>	75.000	75.000
5.	Tekući račun Blagajna Inokosni kapital <i>po osnovu uplate novčanih sredstava</i>	20.000 15.000	35.000
6.	Lični račun vlasnika Blagajna <i>na ime pokrića ličnih rashoda vlasnika</i>	7.000	7.000

7.	Inokosni kapital Lični račun vlasnika <i>zaključenje ličnog računa vlasnika</i>	12.000	12.000

FORMIRANJE I PROMENA KAPITALA ORTAČKOG PREDUZEĆA

- Po osnovu ugovora o ortakluku, ortak A je uneo u preduzeće mašinu u vrednosti od 420.000 dinara a ortak B je u preduzeće uneo novčana sredstva u iznosu od 500.000 dinara.
- Ortak B je odlučio da povuče 40% svog kapitala.
- Na ime pokrića ličnih rashoda ortaku A je isplaćeno 50.000 dinara.
- Zaključiti lični račun ortaka A.

Osnovna sredstva			
D	(mašina)	P	Kapital ortaka B
1)	420.000		2) 200.000 1a) 500.000
Lični račun ortaka			
D	Tekući račun	P	Kapital ortaka A
1a)	500.000	2) 200.000 3) 50.000	3) 50.000 4) 50.000

Redni broj	OPIS	IZNOS	
		Duguje	Potražuje
1.	Osnovna sredstva (mašina) Kapital ortaka A <i>po osnovu unete mašine ortaka A</i>	420.000	420.000
1a.	Tekući račun Kapital ortaka B <i>po osnovu uplate ortaka B</i>	500.000	500.000
2.	Kapital ortaka B Tekući račun <i>po osnovu povlačenje uloga ortaka B</i>	200.000	200.000
3.	Lični račun ortaka A Tekući račun <i>na ime pokrića ličnih rashoda ortaka A</i>	50.000	50.000
4.	Kapital ortaka A Lični račun ortaka A <i>zaključenje računa ortaka A</i>	50.000	50.000

FORMIRANJE I PROMENA KAPITALA DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU PREDUZEĆA

- Prema ugovoru o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću na tekući račun je uplaćen kapital od strane osnivača društva u iznosu od 600.000 dinara, dok će preostalih 40% biti naknadno uplaćeno.
- Osnivači društva su uplatili preostali iznos kapitala.

Tekući račun		Udeli u osnovnom kapitalu		Neplaćeni upisani udeli				
D	P	D	P	D	P			
1)	600.000		1)	1.000.000	1)	400.000	2)	400.000
2)	400.000							

Redni broj	OPIS	IZNOS	
		Duguje	Potražuje
1.	Tekući račun Neplaćeni upisani udeli Udeli u osnovnom kapitalu <i>uplata 60% osnivačkog kapitala</i>	600.000 400.000	1.000.000
2.	Tekući račun Neplaćeni upisani udeli <i>uplata preostalog iznosa kapitala</i>	400.000	400.000

FORMIRANJE I PROMENA KAPITALA AKCIONARSKOG PREDUZEĆA

I primer Akcionarsko preduzeće Proleter je emitovalo i prodalo 400 redovnih i 200 prioriternih akcija. Nominalna vrednosti obe vrste akcija iznosi 500 dinara. Redovne akcije se prodaju po ceni 1.000 dinara a prioritne akcije po ceni 1.500 dinara. Akcionari su sve svoje obaveze uplatili na tekući račun.

Akcijski kapital – redovne akcije		Akcijski kapital – prior. akcije		Tekući račun	
D	P	D	P	D	P
	1) 200.000		1a) 100.000	1)	400.000
				1a)	300.000
Ažio					
	1) 200.000				
	1a) 200.000				

Redni broj	OPIS	IZNOS	
		Duguje	Potražuje
1.	Tekući račun Akcijski kapital – redovne akcije Ažio <i>po osnovu emisije i prodaje redovnih akcija</i>	400.000	200.000 200.000
1a.	Tekući račun Akcijski kapital – prioritne akcije Ažio <i>po osnovu emisije i prodaje prior. akcija</i>	300.000	100.000 200.000

PROMENA SE MOŽE PROKNJIŽITI I NA SLEDEĆI NAČIN:

Redni broj	OPIS	IZNOS	
		Duguje	Potražuje
1.	Tekući račun Akcijski kapital – redovne akcije Akcijski kapital – prioritetne akcije Ažio <i>po osnovu emisije i prodaje redovnih akcija I prior. akcija</i>	700.000	200.000 100.000 400.000

II primer Akcionarsko preduzeće Zeta je emitovalo i prodalo 1.000 prioritetnih akcija. Nominalna vrednosti ove vrste akcija iznosi 2.000 dinara. Prioritetne akcije se prodaju po ceni 2.500 dinara. U skladu sa zakonom, akcionari su u uplatili neophodan minimum (50% od nominalne vrednosti) i ažio u celosti.

Akcijski kapital –					
D	priorit. akcije	P	D	Tekući račun	P
	1) 2.000.000		1)	1.500.000	
D	Neupl. up.akcije	P	D		P
	1) 1.000.000				
					D
					Ažio
					1) 500.000
					P

Redni broj	OPIS	IZNOS	
		Duguje	Potražuje
1.	Tekući račun Neuplaćene upisane akcije Ažio Akcijski kapital – prioritetne akcije <i>po osnovu emisije i prodaje prior. akcija</i>	1.500.000 1.000.000	500.000 2.000.000

III primer Akcionarsko preduzeće Ada je emitovalo i prodalo 500 redovnih akcija. Nominalna vrednosti ove vrste akcija iznosi 800 dinara. Redovne akcije se prodaju po ceni 500 dinara. Akcionari su sve svoje obaveze uplatili na tekući račun.

Akcijski kapital –					
D	redovne akcije	P	D	Tekući račun	P
	1) 400.000		1)	250.000	
					D
					Disažio
					1) 150.000

Redni broj	OPIS	IZNOS	
		Duguje	Potražuje
1.	Tekući račun Disažio Akcijski kapital – redovne akcije <i>po osnovu emisije i prodaje redovnih akcija</i>	250.000 150.000	400.000